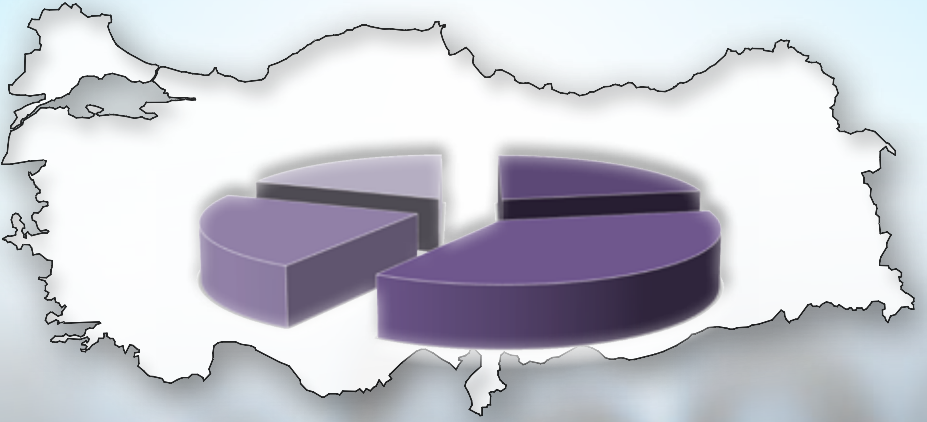

SAĞLIKTA KADIN EMEĞİ TÜRKİYE ARAŞTIRMASI (Mayıs 2010)

SAĞLIK-SEN GENEL MERKEZİ
Sağlık ve Sosyal Hizmet Çalışanları Sendikası

Grafik Tasarım Uygulama
Sağlık-Sen Genel Merkezi

Baskı

Ümit Baskı Tesisleri
Kazımkarabekir Cad. Murat Çarşısı
No:41/1 Altındaę
T: (0312) 384 26 27
F: (0312) 384 17 07

SAĞLIK-SEN GENEL MERKEZİ

Sağlık ve Sosyal Hizmet Çalışanları Sendikası

SAĞLIKTA KADIN EMEĞİ TÜRKİYE ARAŞTIRMASI (Mayıs 2010)

MAYIS 2010

İÇİNDEKİLER

Birinci Bölüm

Sağlık Hizmetlerinin Sunumundaki Mevcut Göstergeler	7
Sağlık Hizmeti Talebindeki Değişim.....	7
Hemşire ve Ebe İstihdamında Değişim	7
100 Bin Nüfusa Düşen Hemşire Açısından AB ve Türkiye Ortalamaları	8
Türkiye'nin Hemşire İstihdamında 2023 Projeksiyonu.....	9

İkinci Bölüm

Sağlıkta Kadın Emeği Türkiye Araştırması	10
Çalışma Koşullarını Zorlaştıran ve Olumsuz Etkileyen Sorunlar	10
Çalışma Ortamından Kaynaklanan Sorunlar	11
Çalışma Koşullarının Sosyal Hayata Yansıyan Sorunları Ve Beklentiler	16
Ekonomik ve Özlük Haklar İle İlgili Sorunlar ve Beklentiler	19
Görev Tanımı ve Kapsamının Belirsizliğinden Kaynaklanan Sorunlar.....	22
Mesleki Saygınlık.....	24
Sağlık Kurumunun Yönetiminden Kaynaklanan Sorunlar.....	26
Sendikaların Çözmesi Gereken Öncelikli Konular.....	27
Son Bir Yıl İçinde Sağlık Çalışanlarının Elde Ettiği En Önemli Kazanım.....	28
Sonuç ve Öneriler.....	29

TAKDİM

Hayata merhaba demek, hastalıklardan kurtulmak, sağlıklı yaşamak, daha mutlu olmak...

Şüphesiz sağlığımızı emanet ettiğimiz ebeler ve hemşireler, kendilerine ihtiyaç duyulacak en önemli zamanlarda yanımızda olan meslek gruplarının başında geliyor.

Ebelerimiz ve hemşirelerimizin duygu yoğunluğunun en üst seviyelerde yaşandığı en zor meslekleri icra ettiklerini söyleyebiliriz.

Tüm dünyada insanların gerek ruhsal gerekse fiziksel olarak daha sağlıklı olması için gece-gündüz çalışan ebelerin ve hemşirelerin nasıl bir hayat mücadelesi içerisinde olduğunu hiç düşündük mü?

Katır üzerinde karlı yollardan geçerek uzak bir dağ köyüne giden ebenin köy evinde tek başına günlerce doğum yaptırmayı beklediği zamanlar çok uzakta kalmadı. Örneğin; yoğun bakımda yaşama tutunmaya çalışan ağır yaralı hastaların yanındaki hemşirelerimizin her yeni gün başka bir acıya ortak olduğunu biliyoruz. Görevlerini yerine getirmeye çalışırken yaşadıkları olumsuzluklar onları çok ciddi şekilde yıpratıyor. Sorunlar iç içe geçmiş ve deyim yerinde ise bir yumak olmuş. Mutsuzluk, çaresizlik ve tükenmişlik sözcükleri onların ruh hallerini kısmen karşılıyor.

Her bir ebenin ve hemşirenin mesleki sorumluluğunun yanı sıra ailesine, eşine ve çocuklarına karşı da sorumlulukları var. Ailevi sorumluluklarını yerine getirmeye ve her kadın kadar kadın olmaya çabalayan ebelerimiz ve hemşirelerimiz ile ne kadar dertleştik? Hayatlarına ne kadar müdahil olduk?

2010 rakamlarına göre Türkiye’de mesleğini icra eden yaklaşık 100 bin hemşire ve 50 bin ebe bulunuyor.

Sağlık ve sosyal hizmet çalışanlarının yetkili sendikası Sağlık-Sen olarak “Hemşire ve Ebelerin Sorunları ve Beklentileri Araştırması” isimli bu çalışmamızda ebelerimiz ve hemşirelerimize birçok soru yönelttik.

Hemşire ve ebelerin yaşadığı sorunları Türkiye genelinde gerçekleştirdiğimiz kapsamlı kamuoyu araştırmamız ile tespit etmeye çalıştık.

Araştırma 12 ilde 1260 ebe ve hemşire, 411 erkek sağlık çalışanı, 108 yöneticiye yüz yüze görüşme yöntemi ile anket uygulanmıştır. Ayrıca hemşire ve ebe kökenli akademisyenler ve mesleğinde uzun yıllara dayanan tecrübeye sahip hemşire ve ebelerle derinlemesine görüşmeler gerçekleştirilmiştir.

Araştırma kapsamında ortaya çıkan sorunlar, sadece hemşire ve ebelerin çalışma hayatlarını ve sosyal hayatlarını zorlaştırması açısından değil, aynı zamanda sağlık hizmetinin niteliği ve sürdürülebilirliğini tehdit edici boyutlara ulaşmasından dolayı önem arz etmektedir.

Araştırmanın sonuçları 12 Mayıs 2010 tarihinde Hemşireler Haftasında basın ve kamuoyu ile paylaşılmıştır. Sizlere sunulan bu kitapçıkta, öne çıkan sorunların bir kısmı yer almaktadır. Araştırmamız sonucunda ortaya çıkan yüzlerce sayfalık doküman üzerinde Sağlık-Sen Bilim Kurulu analiz ve raporlama faaliyetini sürdürmektedir.

Yakın zamanda tamamlanacak olan çalışma sonunda ortaya çıkacak olan tespit ve önerilere ilişkin raporlar, Sendikamız tarafından Sağlık Bakanlığı'na ve üniversite hastanelerine sunulacak ve takipçisi olunacaktır.

Mahmut KAÇAR
Sağlık-Sen Genel Başkanı

BİRİNCİ BÖLÜM

SAĞLIK HİZMETLERİNİN SUNUMUNDAKİ MEVCUT GÖSTERGELER

1. Sağlık Hizmetlerinde Yaklaşık Üç Kat Artış Söz Konusudur

Sağlık Kurumlarına Müracaat Sayısı ve oransal artış	2002	2009
Sağlık Bakanlığı (I. ve II. Basamak)	166 Milyon	417 milyon
Kişi Başına Müracaat Sayısı	2,4	6,1
Üniversite Hastaneleri	9 milyon	18 Milyon
Kişi Başına Hastaneye müracaat sayısı	0,13	0,26

Tablo 1: Sağlık Bakanlığı Sağlık İstatistikleri Yılığ

Türkiye’de 2003 yılında başlayan ve 7 yılı aşkın süredir uygulamada olan Sağlıkta Dönüşüm Programı ile birlikte vatandaşların sağlık hizmetlerinden yararlanma oranları ciddi şekilde artmıştır.

Bu oransal artışta toplam nüfustaki artışın yanı sıra, yapısal dönüşümlerle sağlık hizmetine erişimin geçmişe oranla daha kolay hale gelmesinin etkisi büyük olmuştur.

2. İstihdam Artışı Yetersiz Kalmış, Çalışanların İş Yükü Artmıştır

Ülkemizde sağlık hizmeti talebini büyüten bu gelişmeler karşısında, sağlık işgücü kapasitesi ise maalesef bu talebi karşılayacak düzeye yükseltilememiştir.

Yani sağlık hizmetlerinin sayısı ve standartları, özveri ve insanüstü gayretin sonucu yükselmekte iken, bu özverinin ve gayretin sahipleri olan sağlık çalışanlarının çalışma koşulları gün geçtikçe ağırlaşmaktadır.

Vatandaşın sağlık hizmeti talebi geri çevrilmesi veya tehir edilmesi mümkün olmadığı sağlıkta, hizmetlerin eksiksiz ve sorunsuz yürütülmesi sorumluluğu, sağlık çalışanlarının üzerinde son derece ağır bir yük haline gelmiştir.

Sağlık Bakanlığında Hemşire ve Ebelere ait istihdam rakamları	2002	2008	2009 Mart
Hemşire,	57,360	70,022	69,204
Ebe,	39,473	43,600	43,346

Tablo 2: Sağlık Bakanlığı Sağlık İstatistikleri Yıllığı / Yıllara göre Hemşire ve Ebe istihdamı

3. 100 Bin Kişiyeye Düşen Hemşire Oranında AB Üyeleri – AB Bölgesi Ülkeleri Listesinin Sonundayız

Şekil 1: 100 bin nüfusa düşen Hemşire sayısı

Ülkemizin başta hemşire istihdamı olmak üzere sağlık istihdamı konusunda halen AB ülkeleri ve Avrupa Bölgesi ülkeleri listesinde son sıradaki yerini korumaktadır.

Dünya Sağlık Örgütü'nün 2008 verilerine göre Türkiye'de 100 bin kişiye düşen hemşire sayısı 131'dir. Bakanlık kaynakları, 2008-2010 yılları arasında gerçekleşen hemşire ve ebe istihdamı sonucu, Türkiye'de 100 bin kişiye düşen ebe ve hemşire sayısının 208'e yükseldiğini belirtmektedirler. Ancak bu artış bile AB üyeleri ortalaması ve AB Bölgesi ortalaması listesindeki konumumuzda kıpırdanma dahi sayılamayacak düzeydedir.

4. Türkiye'nin Sağlıkta 2023 Projeksiyonu 400 Bin Hemşire

Türkiye'nin 2023 projeksiyonu 400 bin hemşiredir. 2010 yılında hemşire sayısının henüz 100 bini bile bulamamış olduğu göz önünde bulundurulursa, bu rakama ulaşmak zor görülmektedir.

Türkiye'de 2010 Nisan itibarıyla özel sektörde dahil olmak üzere 97,710 hemşire istihdam edilmektedir.

Sağlık Bakanlığı, 2023 yılında 400 bin hemşire hedeflemektedir.

İKİNCİ BÖLÜM

HEMŞİRE VE EBELERİN SORUNLARI VE BEKLENTİLERİ
ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

1. Hemşire ve Ebelerin Çalışma Koşullarını Zorlaştıran ve Olumsuz Etkileyen Sorunlar

Araştırmamızda katılımcılara çalışma hayatını zorlaştıran sorunları önem derecesine göre sıralamaları istenmiştir. Katılımcılar en önemli 5 sorunu şu şekilde sıralamışlardır:

	Kişi Sayısı	Ortalama	Standart Sapma
Sağlık açısından riskli çalışma ortamında bulunmak	1222	4,0692	1,26221
Hemşire/Ebe mesleki sınırlarının tam olarak çizilmemesi	1212	3,8812	1,36516
Çalışma saatleri ve nöbetlerin fazlalığı	1202	3,7113	1,44935
Çalışma hayatının sosyal ve aile hayatını olumsuz etkilemesi	1202	3,6930	1,37472
Yöneticilerin olumsuz davranışları	1196	3,5627	1,42343

Tablo : Çalışma koşullarını zorlaştıran en önemli 5 sorun

Çalışma Koşullarını Olumsuz Etkileyen Faktörler

Yine başka bir soruda çalışma koşullarını olumsuz etkileyen en önemli faktörlerin hangisi olduğu sorulmuştur. Bu soruya verilen cevaplarda da hemşire ve ebelerin mesleki tanımlarının net olarak yapılmaması, ağır çalışma koşulları, yöneticilerle yaşanan sorunlar gibi faktörler öne çıkmaktadır.

Şekil 2: Hemşire ve ebelerin “Çalışma koşullarını olumsuz etkileyen en önemli faktörler nelerdir” sorusuna verdiği cevaplar

2. Çalışma Ortamından Kaynaklanan Sorunlar

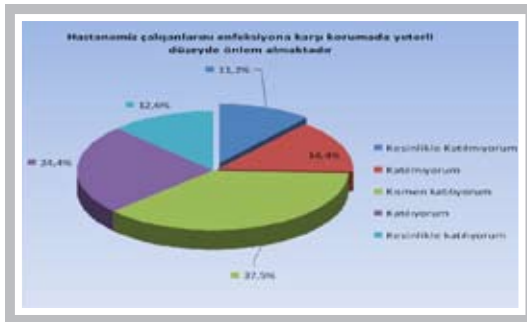
Enfeksiyon Tehdidi ve Kurumların Enfeksiyona Karşı Güvenlik Önlemleri

Sağlık çalışanlarının enfeksiyona yakalanma riski hemşire ve ebe meslek grubunda diğerlerine oranla daha yüksektir. Nitekim Araştırmamıza katılan hemşire ve ebeler enfeksiyona yakalanma riskini çalışma koşullarını zorlaştırıcı en önemli sorun olarak görmektedirler. Hemşire ve ebelerin yüzde 90,9'u enfeksiyon kapma riskini mesleklerindeki en önemli problem olarak değerlendirmektedirler. Yani her 10 hemşire veya ebeden 9'u enfeksiyon kapma riskini mesleğin en önemli problemi olarak değerlendirmektedir.

Şekil 3: Hemşire ve ebelerin “Enfeksiyon kapma riski mesleğimizin en önemli problemidir” yargısına katılım düzeyleri

Katılımcıların yüzde 25,6'sı çalıştıkları kurumlarının enfeksiyona karşı güvenlik önlemlerini yetersiz bulmaktadır. Yüzde 37,5'lik bir oransa kurumsal önlemlerin yeterliliği konusunda şüphe ile yaklaşmaktadır.

Şekil 4: Hemşire ve ebelerin çalıştıkları kurumların enfeksiyona karşı aldığı güvenlik önlemlerine duyduğu güven düzeyleri

Şiddet Türleri, Boyutları, Kaynağı ve Nedenleri

Son yıllarda sağlık çalışanlarına yönelen şiddet ciddi şekilde yaygınlaşmış ve şiddete karşı can güvenliğinin korunması önemli bir sorun haline gelmiştir.

Araştırmamız kapsamında hemşire ve ebelere karşılaştıkları şiddetin boyutları ve nedenlerine ilişkin sorular yöneltilmiştir.

Bunun yanı sıra hemşire ve ebe kökenli akademisyenler ve uzun iş tecrübesine sahip hemşire ve ebelerle yüz yüze derinlemesine görüşmeler yapılmıştır.

Derinlemesine görüşmelerde hemşire ve ebelerin hasta ve yakınlarının sözel veya fiziksel şiddetiyle karşılaştıklarında genel olarak işlerine devam etme ve yaşadıkları olayı yaşanmamış kabul etme, yok sayma eğilimi içinde hareket ettiklerini belirtmişlerdir.

Araştırmamıza katılan ebe ve hemşirelerin yüzde 68,1'i zaman zaman sözlü veya fiziksel şiddete maruz kaldıklarını belirtmişlerdir.

Şekil 5: Hemşire ve ebelerin, "Hasta ve hasta yakınlarının zaman zaman sözlü veya fiziksel şiddetine maruz kalıyoruz" yargısına katılım düzeyleri

Araştırmamıza katılan hemşire ve ebelerin büyük bölümü şiddetin hasta yakınlarının algı ve tutumlarından kaynaklandığını düşünmektedirler.

Katılımcıların yüzde 56,9'u şiddetin kaynağı olarak hasta yakınlarını gösterirken, yüzde 19,2'si yönetsel zafiyetlerin şiddeti doğuran etki oluşturduğuna inanmaktadırlar. yüzde 18,8'i de hastaları algı ve tutumlarının şiddetin kaynağı olduğunu belirtmektedirler.

Şekil 6: Hemşire ve ebelerin “Çalıştığınız kurumda size göre yaşanan şiddetin kaynağı nedir?” sorusuna ilişkin görüşleri

Araştırmamıza katılan hemşire ve ebelerin yüzde 72,1 şiddet ve güç kullanma gibi sorunlarla en çok kendilerinin karşılaştığını düşünmektedirler. Erkek çalışanların yüzde 39,7'si, yöneticilerin yüzde 39,4'ü bu görüşe destek vermektedir.

Şekil 7: Hemşire ve ebelerin “Hasta ve yakınlarından kaynaklanan şiddet-güç kullanma gibi sorunlarla en çok ebe ve hemşireler karşılaşmaktadır” yargısına katılım düzeyleri

Hastalarla birebir görüşme halinde olan sağlık çalışanlarının büyük bir çoğunluğu sözlü veya fiziksel şiddete maruz kalmaktadır.

Katılımcıların yüzde 60,9'u en fazla karşılaştıkları şiddet türünü sözel şiddet olarak ifade ederken, yüzde 36,4'ü psikolojik şiddetle karşılaştıklarını belirtmişlerdir. Ebe ve hemşirelerin yüzde en fazla 2,7'si fiziksel şiddetle karşılaştıklarını belirtmişlerdir.

Şekil 8: Hemşire ve ebelerin "Çalışma hayatında en fazla hangi tür şiddetle karşılaşıyorsunuz?" sorusuna ilişkin görüşleri

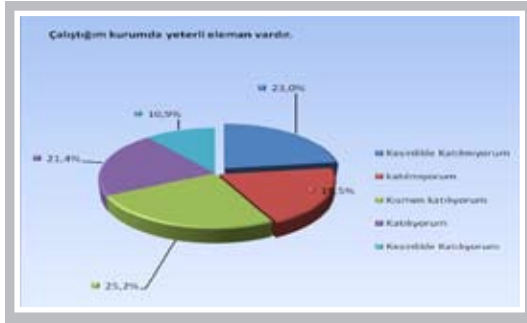
Katılımcıların 51,8'i şiddete maruz kalmasında medyada çıkan haber ve yayınların etkisi olduğuna dair inançlarını belirtmişlerdir.

Şekil 9: Hemşire ve ebelerin "Şiddete maruz kalmada medya haber ve yayınlarının rolü vardır" yargısına katılım düzeyleri

Personel Yetersizliği ve İş Yükü Fazlalığı

Eleman azlığı hemşire ve ebelerin en çok vurguladıkları sorunlardan biridir ve sağlık kurumlarındaki birçok sorunun da kaynağı olarak gösterilmektedir.

Şekil 10: Hemşire ve ebelerin “Çalıştığım kurumda yeterli eleman vardır” yargısına katılım düzeyleri

Eleman azlığından dolayı iş yükünün çok fazla olduğu bu nedenle hemşirelerin kendi işleri olmayan birçok işi yapmak zorunda kaldıkları belirtilmektedir.

Eleman azlığı hemşire ve ebelerin nöbet yükünü artırmakta ve işlerinin daha yıpratıcı bir hale gelmesine neden olmaktadır. Araştırmaya katılan hemşire ve ebelerin yüzde 42,5'i çalıştığı kurumda eleman yetersizliği olduğunu belirtmektedirler.

Katılımcılar, eleman eksikliğinin giderilmesinin birçok sorunun doğal olarak ortadan kalmasını sağlayabileceği ifade edilmektedir.

“Erkek hemşireler daha yaygın olsaydı fiziksel anlamda iş yükümüz hafiflerdi” yargısına hemşire ve ebelerin yüzde 53,6'sı katıldığını, yüzde 25,5'i kısmen katıldığını ifade etmişlerdir.

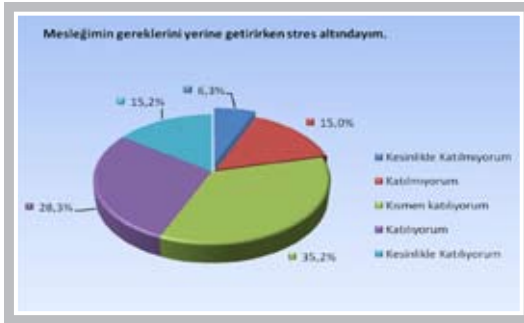

Şekil 11: Erkek hemşire uygulamasının yaygınlaşması görüşüne katılım düzeyleri

Stres ve Tükenmişlik Duygusu

Hemşireler, eleman azlığından dolayı yılın istedikleri dönemlerinde izin alamadıklarını belirtmektedirler. Hemşireler ayrıca çalışma saatlerinin düzensiz olmasının onların kendi fiziksel ve ruhsal sağlıklarını bozduğunu belirtmektedirler. Ayrıca kendilerinin de bir aile yaşamı olduğu dikkate alındığında hemşirelerin ve ebelerin ciddi zorluklarla karşı karşıya oldukları anlaşılmaktadır. Hemşire ve ebeler; her geçen gün artan talebin aynı sayıda personel ile yapılmak zorunda kalınması nedeniyle mesleğin yıpratıcılığının arttığı, sınırlarının daha da gerildiğini ifade etmektedirler.

Araştırmaya katılan hemşire ve ebelerin yüzde 43,5'i mesleğinin gereklerini yerine getirirken stres yaşadığını ifade etmektedir. Yüzde 35'lik bir kesim de zaman zaman stres yaşadığını belirtmişlerdir.

Şekil 12: Hemşire ve ebelerin “Mesleğimin gereklerini yerine getirirken stres altındayım” yargısına katılım düzeyleri

3. Çalışma Koşullarının Sosyal Hayata Yansıyan Sorunları ve Beklentiler

Aile Sorumluluklarını Yerine Getirme

Hemşire ve ebeler; çalışma koşullarının yoğunluğu ve düzensizliği nedeniyle aile sorumluluklarını yerine getirmede zorlanmaktadır. Araştırmamıza katılan hemşire ve ebelerin yüzde 53,4'ü çalışma koşulları yüzünden çocuklarına yeterince zaman ayıramadığını belirtmişlerdir. Yüzde 30,7'lik bir kesim ise çalışma hayatı nedeniyle

çocuklarına ayırdığı vakitten kısmak zorunda kaldığını ifade etmişlerdir. Çocuklarına hiç vakit ayıramadığını belirtenler de eklendiğinde hemşire ve ebelerin neredeyse tamamına yakını, çalışma hayatının aile sorumluluğunu yerine getirmesini engellediğini düşünmektedirler.

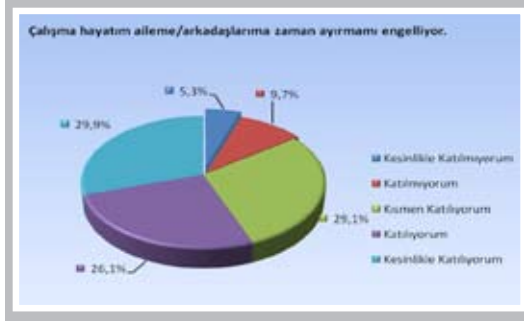
Şekil 13: Hemşire ve ebelerin çalışma hayatının çocuklarına vakit ayırma düzeylerine etkisi hakkındaki düşünceleri

Buna karşın katılımcıların yüzde 44,5'i eşlerinin çalışma koşullarını anlayışla karşıladığını ve eşlerinden destek gördüğünü belirtirken yüzde 53,4'lük bir oran ise her zaman destek görmediklerini ifade etmişlerdir.

Aile sorumluluklarını yerine getirme ve çocuklarına vakit ayırma konusunda sorun yaşayan hemşire ve ebelerin en büyük taleplerinden birisinin kreş olduğu görülmektedir. Hemşire ve ebelerin yüzde 76'sı daha sağlıklı çalışma koşulları sağlamak adına çocukları için 24 saat kreş hizmeti verilmesi beklentilerini ifade etmişlerdir.

Şekil 14: Hemşire ve ebelerin kreş beklentileri

Şekil 15: Hemşire ve ebelerin “Çalışma hayatım aileme/arkadaşlarıma zaman ayırmamı engelliyor” yargısına katılım düzeyleri

“Çalışma hayatım aileme/arkadaşlarıma zaman ayırmamı engelliyor” görüşüne katılımcıların yüzde 56’sı katıldığını yüzde 29.1’i kısmen katıldığını belirtmişlerdir.

Sosyal ve Kültürel Faaliyetlere Katılma

Aile sorumluluklarını yerine getirmede zorlanan hemşire ve ebelerin önemli bir bölümü yaptığı işin sosyal yaşantılarını kısıtladığını düşünmektedirler. Araştırmamıza katılanların yüzde 44,5’i bu görüşü taşımaktadır. Kısmen kısıtladığını düşünenler de eklendiğinde bu oran yüzde 78,8’e yükselmektedir.

Şekil 16: Hemşire ve ebelerin, “Yaptığım iş sosyal yaşantımı kısıtlıyor” yargısına katılım düzeyleri

4. Ekonomik ve Özlük Haklar İle İlgili Sorunlar ve Beklentiler

Araştırmaya katılan hemşire ve ebeler, özlük haklarının yetersiz olduğunu, nöbet sürelerinin çok fazla olduğunu, döner sermaye dağılımında adaletsizlik yaşandığı gibi görüşlerinin yanı sıra, farklı adlar ve haklar altında çalıştırılmalarından rahatsız olduklarını ifade etmişlerdir.

Şekil 17: Hemşire ve ebelerin “Özlük haklarım yeterli olduğunu düşünüyorum” görüşüne katılım düzeyleri

Çalışma Süreleri ve Nöbetler

Araştırmaya katılan hemşire ve ebeler çalışma sürelerinin ve nöbetlerin fazlalığını çalışma hayatlarında kendilerini zorlayan en önemli etkenler arasında göstermişlerdir. Katılımcıların yüzde 51,6’sı çok fazla nöbet tutmanın işteki performansını olumsuz etkilediği görüşünü taşımaktadırlar.

Şekil 18: Hemşire ve ebelerin “Çok fazla nöbet tutmam işteki performansımı olumsuz etkilemektedir” görüşüne katılım düzeyleri

Ücretler ve Döner Sermaye Dağılımı

Araştırmaya katılan hemşire ve ebelerin büyük çoğunluğu ücret ve döner sermaye ödemelerinde yaşanan adaletsizlikten duydukları rahatsızlıkları ortaya koymaktadırlar.

Katılımcıların yüzde 63,3'ü çalıştıkları kurumlarda ücret dengesizliği yaşandığını düşünmektedir.

Şekil 19: Hemşire ve ebelerin "Çalıştığım kurumda ücret dengesizliği vardır" görüşüne katılım düzeyleri

Katılımcıların yüzde 38,1'i aldığı ücretin yaptığı işin karşılığı olmadığına inanmaktadır. Yüzde 20'lik bir kesimde bu görüşe kısmen katıldığını ifade etmektedir.

Şekil 20: Hemşire ve ebelerin "Aldığım ücret yaptığım işi karşılamamaktadır" görüşüne katılım düzeyleri

Hemşire ve ebeler döner sermayeden yapılan ödemelerin düşük olmasının yanı sıra hekimlerle arasında önemli düzeyde eşitsizliğin olmasından da rahatsız olduklarını ifade etmektedirler.

Şekil 21: Hemşire ve ebelerin “Performans sisteminin hekim odaklı olması çalışma şevkimi kırıyor” görüşüne katılım düzeyleri

Katılımcıların yüzde 67’si performans sisteminin hekim odaklı olması ve hekimlerle ile diğer çalışanlar arasında döner sermaye dağılımında uçurum olmasının çalışma şevkini kırdığını ifade etmişlerdir.

Katılımcılar, çalışılan birime göre farklı döner sermaye ödemelerinin yapılması uygulamasında da .bu tür birimlerin belirlenmesi konusunda sorun olduğuna inanmaktadırlar.

Hemşire ve ebeler ayrıca döner sermaye ödeneklerinden izinli veya raporlu olmaları durumunda kesinti yapılmasını istemediklerini ortaya koymaktadırlar.

Özlük haklarına ilişkin olarak hemşire ve ebelerin görüşlerinin daha az nöbet, daha fazla döner sermaye, denk ücret ve çalışma saatlerinin azaltılması konuları üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir. Hemşire ve ebelerin çalışma saatleri, nöbet süre ve sayıları göz önüne alındığında hastanelerin en ağır çalışan personeli oldukları görülmektedir.

Sözleşmeli Uygulamasının Çalışma Barışına Etkisi

Sözleşmeli personel istihdamının en çok yaşandığı kurum Sağlık Bakanlığı’dır. Kurumda sözleşmeli-kadrolu ayrımı çalışma barışı açısından ciddi sorunlar oluştur-

maktadır. Bakanlık farklı adlar ve haklar altında çalıştırılan sözleşmeli personeli tek yasa altında birleştirme çalışması yürütmektedir.

Araştırmamız kapsamında katılımcılara “personel arasında kadrolu-sözleşmeli ayrımı çalışma barışını bozuyor” görüşü sorulmuş ve yüzde 58,1’lik bir oranla kabul görmüştür.

Şekil 22: Hemşire ve ebelerin “Personel arasında kadrolu-sözleşmeli ayrımı çalışma barışını bozuyor” görüşüne katılım düzeyleri

Sözleşmeli statüsünde çalışanların yaşadığı adaletsizliklerin giderilmesi ve çalışma koşulları ile ilgili yasal düzenlemelerin yapılması acil önlemler alınması gereken sorunlar olarak görülmektedir.

5. Görev Tanımı ve Kapsamının Belirsizliğinden Kaynaklanan Sorunlar

Görev tanımlarının ve mesleki sınırların net olarak belirlenmemesi

Hemşirelik ve ebelik mesleği, ülkemizde yardımcı sağlık hizmeti olarak tanımlanmakta, Hemşire ve ebeler, hekimlerin iş yükünü paylaşan yardımcıları olarak değerlendirilmektedir. Halbuki hemşirelik ve ebelik, bir ekip çalışması sonucu üretilen sağlık hizmeti sürecinin kendine has uzmanlık gerektiren tamamlayıcı bir parçasıdır.

Hekimlerde nasıl çeşitli branşlarda uzmanlaşma söz konusu ise, hemşireler ve ebeler içinde alt branşlar bulunmaktadır ve uzmanlaşma gerektiren özellikler taşımaktadır.

Mevcut yaklaşım nedeniyle ülkemizde her biri ayrı bir bilimsel disiplin olan hemşirelik ve ebelik mesleğinde branşlaşma, uzmanlaşma gibi sağlık hizmetlerinin niteliğini yükseltmede çağdaş bir gereklilik olan konularda ilerleme sağlanamamaktadır.

Şekil 23: Hemşire ve ebelere göre çalışma koşullarını olumsuz etkileyen faktörler

Araştırmamıza katılan ebe ve hemşireler çalışma koşullarını zorlaştıran en önemli ikinci sorunun bu konu olduğunu belirtmişlerdir. Sağlık çalışanlarının mesleki tanımlarının net olarak yapılmamasını çalışma koşullarını olumsuz etkileyen en önemli faktör olarak gören hemşire ve ebe oranı yüzde 29,5'tir. Katılımcıların yüzde 14,7'si çalışma alanlarında uzmanlaşamamanın çalışma koşullarını olumsuz etkilediğini belirtmişlerdir.

Hemşire ve ebeler görev tanımının belirli olmaması ve uzmanlaşmanın yeterince sağlanamaması gibi sorunların yanı sıra, görev alanı dışında çok farklı işlerde çalıştırılmaları, kendi işlerini yapamamaları, ebelik yasasının çıkmaması gibi konuları da sorun olarak ortaya koymaktadırlar.

Şekil 24: Hemşire ve ebelerin "Çalıştığım kurumda mesleğim dışında işlerle ilgilenmek zorunda kalyorum" yargısına ilişkin katılım düzeyleri

Hemşirelerin kendi işleri dışındaki diğer işlerin miktarı bazen o kadar artmaktadır ki kendi asıl işlerini aksatmaları söz konusu olmaktadır. Personel azlığından dolayı birçok işi yapmak zorunda kaldıklarını bu durum onları yorduğu ve zor durumda bıraktığını belirtmektedirler. Çalıştığı kurumda mesleği dışında işlerle ilgilenmek zorunda kaldığını belirten hemşire ve ebelerin oranı yüzde 71,4'tür.

Hemşireler ve ebeler görevleri ile ilgili yasaların çıkmaması karşılaştıkları sorunların nedeni olarak görmektedirler. Ebeler, ebelik ile ilgili bir yasal düzenleme yapılırsa uygulamada karşılaştıkları birçok sorunların çözümlenebileceği görüşündedirler.

Çalıştıkları kurumların mesleğinde ilerleme ve geliştirme konusunda kendilerine fırsat tanımadığını düşünen Hemşire ve ebelerin oranı yüzde 42,3'tür.

Şekil 25: Hemşire ve ebelerin “Kendimi geliştirmek ve mesleğimde ilerlemek için çalıştığım kurum bana fırsat tanır” yargısına katılım düzeyleri

6. Mesleki Saygınlık Konusunda Sorunlar

Meslekte Saygınlık Beklentisi

Hemşireler ve ebeler, mesleklerinin saygın bir meslek olduğunu, bununla birlikte toplumda kendilerine gereken değerin verilmediği belirtmektedirler.

Katılımcıların yüzde 38,1'i “mesleğimin toplum gözünde saygın bir değeri vardır” görüşüne katılmadıklarını ifade etmektedirler. Kısmen katılıyorum diyenleri de bu gruba eklediğimizde toplumun hemşirelik ve ebelik mesleğine hak ettiği saygıyı göstermediğini düşünenlerin oranı, yüzde 71,1'e yükselmektedir.

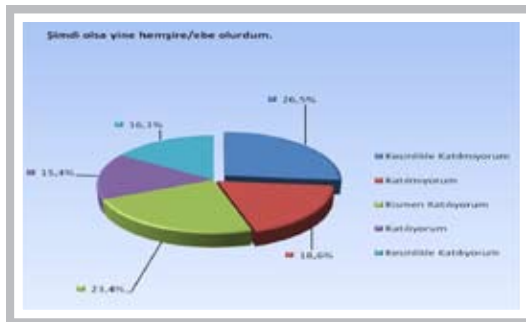

Şekil 26: Hemşire ve ebelerin “mesleğimin toplum gözünde saygın bir değeri vardır” görüşüne katılm düzeyleri

Hemşire ve ebelerin tamamı mesleklerinin aşırı fedakarlık gerektiren bir meslek olduğu konusunda hemfikirdirler. Hemşire ve ebeler, eleman azlığı, iş yükünün fazla olması, hasta ve hasta yakınlarının olumsuz davranışları ve görevleri dışında bir çok şeyi yapmak zorunda kalmaktadırlar. Çünkü hasta ile her an yüz yüze olan, hastaların sürekli gözetim ve bakım işlerini yapan onlardır.

Mesleğe Bağlılıkları

Hemşirelerin büyük bir bölümü mesleklerini sevdiklerini belirtmektedirler. Bununla birlikte, çalışma koşullarından dolayı mesleğini ilk günkü gibi sevmeyi belirten ve yeniden başlasa asla hemşire olmayacağını belirten çalışanların da olduğu görülmektedir. Bu bulgu yaşadıkları sorunlardan dolayı hemşirelerin mesleki ve kurumsal bağlılık düzeylerinin düştüğünü ifade etmektedirler

Şekil 27: Hemşire ve ebelerin “Şimdi olsa yine hemşire/ebe olurum” görüşüne katılm düzeyleri

Araştırmamıza katılan hemşire ve ebelere “şimdi olsa yine hemşire/ebe olurum” görüşünü paylaşıp paylaşmadıkları sorulduğunda, bu görüşü paylaşanların üçte bir oranında kaldığı görülmektedir. Katılımcıların yüzde 45,1’i bu görüşe katılmadıklarını, yüzde 23,4’ü ise kısmen katıldıklarını belirtmişlerdir.

Geleceğe İlişkin Umutları

Hemşire ve ebeler; yukarıdaki görüşe çoğunlukla katılmadıklarını ifade ederken, başka bir görüşe verdikleri cevapla da geleceğe ilişkin umutsuzluklarını ortaya koymaktadırlar.

“İşyerinde geleceğe dönük beklentilerim olumlu yöndedir” görüşünü katılımcıların yarısından fazlası paylaşmadıklarını ifade ederek geleceğe dair umutsuz olduklarını belirtmişlerdir.

Şekil 28: Hemşire ve ebelerin “işyerinde geleceğe yönelik beklentilerim olumlu yöndedir” görüşüne katılım düzeyleri

7. Sağlık Kurumunun Yönetiminden Kaynaklanan Sorunlar

Hemşire ve ebelerin en sıklıkla sorun olarak ifade ettikleri bir durumda hasta-ne yönetimlerinin hemşirelere karşı tutumlarıdır. Hemşirelerin büyük bir bölümünün hastane yönetimin hemşirelere değer vermediği belirtmeleri oldukça düşündürücü bir sorundur.

Hemşireler, hastanenin tüm yükünün üzerlerinde olduğunu belirmelerine karşılık, sorunlarına çözüm bulunmadığını, görüşlerinin ve şikâyetlerinin dikkate alınmadığını vurgulamaktadırlar.

Hemşireler hastane yönetiminin kendilerine sahip çıkmadığı, hastane yönetiminin desteğini hissetmediklerini belirtmektedirler. Hemşirelerin hastane yönetimine ilişkin olarak ifade ettikleri bir diğer sorun hastalara ezdirilmeleridir. Hemşire ve ebeler hasta hakları konusundaki yaklaşımların çalışanı ezen bir sürece dönüştüğüne inanmaktadır. Araştırmamıza katılanlar çalışma koşullarını olumsuz etkileyen faktörler arasında yönetimle yaşanan sorunları en önemli üçüncü faktör olarak göstermektedirler.

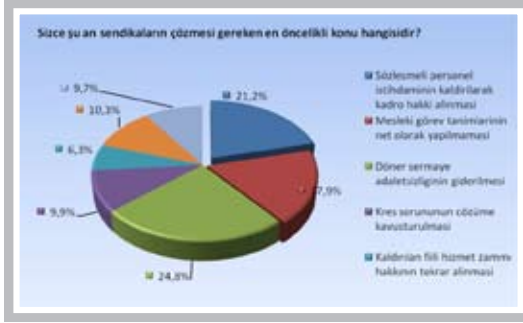
Şekil 29: Hemşire ve ebelerin “Çalıştığım kurumda üst düzey yöneticileri ile çalışanları arasında iyi bir ilişki vardır” görüşüne katılım düzeyleri

Araştırmaya katılanların yüzde 35,4’ü kurumlarındaki üst düzey yöneticilerle çalışanlar arasında iyi bir ilişkinin olmadığını belirtirken, yüzde 36’lık kesim de ilişkilerin iyiliği konusundaki kuşkusunu ortaya koymuştur. Katılımcıların 29,6’sı mesleği ile ilgili aldığı bir karardan sonra yöneticisi tarafından yargılanacağına inanmaktadır. Yüzde 37,9’u yaptıkları iş karşısında yöneticilerden takdir görmediklerini ifade etmişlerdir. Katılımcıların yüzde 36,8’i yöneticilerin adil davranmadığını düşünmektedir. Yüzde 35’lik kesimde bu konuda kararsızlığını ifade etmiştir. Bu durumda çalışanların kurum yöneticilerine karşı güven sorunu yaşadığı ortaya çıkmaktadır.

Hemşire ve ebelerin yüzde 53,9’u, kurumlarında yükselme ve terfi politikasının adil olmadığını düşünmektedirler. Katılımcıların yüzde 78,3’ü ise hemşire ve ebelere yöneticilerini seçme hakkı verilmesi gerektiğini ifade etmişlerdir.

8. Sendikaların Çözmesi Gereken Öncelikli Konular

Araştırmamıza katılan hemşire ve ebeler, sendikaların en önce çözmesi gereken sorunun döner sermaye adaletsizliğinin giderilmesi olduğunu belirtmişlerdir. Diğer çözmesi gereken sorunlar ise;

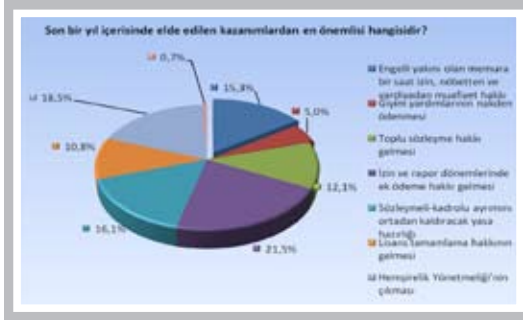

Şekil 30: Hemşire ve ebelerin “Sizce şu an sendikaların çözmesi gereken en öncelikli konu hangisidir” sorusuna verdikleri cevaplar

Sözleşmeli personel istihdamının kaldırılarak kadro hakkının alınması, Mesleki görev tanımlarının net olarak yapılması, Kreş sorununun çözümü, Hekim dışı personel için ayrı performans sistemi oluşturulması şeklinde sıralanmıştır.

9. Son Bir Yıl İçinde Sağlık Çalışanlarının Elde Ettiği En Önemli Kazanım

Araştırmamıza katılan hemşire ve ebelere, sağlık çalışanlarının son bir yıl içinde elde ettikleri en önemli kazanımın ne olduğu sorulmuştur. Katılımcıların yüzde 21.5’i izin ve rapor dönemlerinde ek ödeme hakkı gelmesini en önemli kazanım olarak belirtmişlerdir.

Şekil 31: Hemşire ve ebelerin “Son bir yıl içerisinde elde edilen kazanımlardan en önemlisi hangisidir?” sorusuna verdikleri cevaplar

Hemşirelik Yönetmeliğinin çıkmasını en önemli kazanım olarak görenlerin oranı yüzde 18.5’tir. Sözleşmeli-kadrolu ayrımını ortadan kaldıracak yasa hazırlığını, yüzde 16,1’lik bir kesim, engelli yakını olan memura bir saat izin, nöbetten ve vardiyadan muafiyet hakkını yüzde 15,3’lük bir kesim en önemli kazanım olarak seçmişlerdir. Katılımcıların yüzde 12’si ise toplu sözleşme hakkı geliyor olmasını en önemli kazanım olarak değerlendirmişlerdir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Hemşire ve ebelerin sorunlarının ve beklentilerinin belirlenmesi amacıyla gerçekleştirdiğimiz araştırma kapsamında 12 ilde 1860 hemşire ve ebeye yüz yüze görüşme yöntemi ile sorular yöneltilmiştir.

Ayrıca bazı hemşire ve ebe kökenli akademisyenler ile tecrübeli hemşire ve ebe-lerle derinlemesine görüşmeler gerçekleştirilmiştir

Nöbet süreleri azaltılmalı, döner sermayede adalet sağlanmalıdır.

Hemşire ve ebeler nöbet sürelerinin ve sayılarının çok fazla olduğunu belirtmektedirler. Buna karşılık döner sermayeden aldıkları payın çok az olduğunu ve döner sermayeden ödenen paylarda eşitsizlikler olduğu vurgulanmaktadır. **Hemşirelerin çalışma saatleri, nöbet süre ve sayıları göz önüne alındığında hastanelerin en ağır çalışan personeli oldukları görülmektedir.**

Hemşire ve ebelerin nöbet süreleri azaltılmalı, maaşlarında iyileştirme yapılmalı ve döner sermayeden aldıkları pay artırılmalıdır. Ayrıca döner sermayeden alınan paylar konusunda hastane çalışanları arasındaki eşitsizliğin azaltılması ve ücretlerde denkliğin olması gerekmektedir.

Ayrıca sözleşmeli – kadrolu ayırımının ortadan kaldırılması, hakların eşitlenmesi konusunda yasal düzenleme önemli bir talep olarak ortaya çıkmaktadır.

Bu istekler hemşire ve ebelerin özlük haklarının iyileştirilmesi açısından gerekli olduğu gibi, sağlık kurumları çalışanları arasındaki çalışma barışının sağlanması ve hemşirelerin, doktorların ve diğer personelin ekip halinde daha yüksek performansla çalışması açısından da gereklidir.

Hemşire ve ebelerin görev tanımı ve kapsamının belirsizliği giderilmelidir.

Hemşireler ve ebeler görev tanımlarının belirgin olmamasından dolayı, alanı dışındaki birçok iş yapmak zorunda kalmakta ve asli işlerini yapamama durumuna gelmektedirler. **Hemşire ve ebeler sadece kendi işlerini yapmak istemektedirler. Personel azlığından, yasa ve yönetmeliklerdeki belirsizliklerden veya hastanelerdeki yönetsel sorunlardan dolayı diğer personelin işlerini yapmak istememektedirler.** Yeni çıkan yönetmelikler hemşirelere bazı avantajlar sağlamış olmakla

birlikte, bir yandan hemşirelerin bu hakları konusunda yeterince bilgi sahibi olmadığı ve bir yandan da bu yönetmeliklerin hastane yöneticileri tarafından dikkate alınmadığı görülmektedir.

Meslekte uzmanlaşmaya hemşire ve ebelerin olumlu yaklaştıkları ve yararlı olacağı görüşünde oldukları ortaya çıkmıştır. Bu anlamda sendikalar için iki önemli görevin ön plana çıktığı ifade edilebilir. Bunlardan birincisi yeni çıkan veya çıkacak olan yasa ve yönetmelikler konusunda hemşire ve ebelerin bilgilendirilmesi gerekmektedir. İkincisi, hemşirelerin uzmanlaşması konusunda onlara olanaklar sendikalar tarafından sağlanabilir. Sendikalar sertifika programları düzenleyerek üyelerinin mesleki ve kişisel gelişimlerine katkı sağlayabilir.

Hemşirelerin çalıştığı ortama ilişkin sorunları

Hemşirelerin çalışma şartlarından kaynaklanan çok önemli sorunlarla karşı karşıya oldukları görülmektedir. Bunlardan ilki çalışma ortamının motive edici olmamasıdır. Hemşireler yaptıkları işin karşılığını maddi olarak görmedikleri gibi manevi olarak da görmediklerini belirtmektedirler. ***Hemşireler ödüllendirmenin hiç olmadığını ve başarının görmezden geldiğini, buna karşılık kendilerine yönelik şikayetlerin dikkate alındığını ve başarısızlığın anında cezalandırıldığını vurgulamaktadırlar.***

Hemşirelerin görev koşullarını ağırlaştıran diğer bir sorun hastanelerin çok kalabalık olması ve hasta sayısını çok fazla olmasıdır. Ayrıca hastanelerin bina yapısı ile ilgili sorunların da olduğu ifade edilmektedir.

Acil servislerde görev yapan hemşirelerin neredeyse tamamının şikâyetçi olduğu bir sorun, kullanılan teknolojinin eski ve kullanışsız olmasıdır. Bu sorun onların vakalara etkili ve hızlı müdahale etmelerini engellediği gibi vatandaşlarla sorunlar yaşamalarına neden olmaktadır.

Hemşire ve ebeler en çok şiddete uğrayan kesimlerdir.

Hemşirelerin belirttiği önemli bir sorun hastaların ve hasta yakınlarının kendilerine yaklaşımıdır. Özellikle eğitim düzeyi düşük hastaların hemşirelere karşı bir yandan kaba davranmaları bir yandan da sorunlarını ifade etmekte zorlanmalarının önemli bir sorun olduğu ifade edilmektedir. ***Hemşireler vatandaşların kendilerine karşı biraz daha saygılı ve saygı duyulu olmalarını beklemektedirler.***

Özellikle **acil servis hemşireleri hasta veya hasta yakınları tarafından sözel ve fiziksel şiddete uğramaktadırlar**. Hemşirelerin ve özellikle acil servislerde görev yapan **hemşirelerin can güvenliklerinin dahi olmadığı** görülmektedir. Doğrudan darp edilen veya bıçaklı saldırıya uğrayıp yaralana hemşirelerin sayısının oldukça fazla olduğu ortaya çıkmaktadır.

Hemşire ve ebeler medyada yer alan haber ve yayınların şiddet eğilimini artıran etkiye sahip olduğunu düşünmektedirler.

Hemşire ve ebelerin personel azlığından dolayı iş yükü artmaktadır.

Personel azlığı hemşire ve ebelerin en çok vurguladıkları sorunlardan biridir ve sağlık kurumlarındaki birçok sorunun da kaynağı olarak gösterilmektedir. Personel azlığından dolayı iş yükünün çok fazla olduğu bu nedenle hemşirelerin kendi işleri olmayan birçok işi yapmak zorunda kaldıkları belirtilmektedir. Personel azlığı hemşire ve ebelerin nöbet yükünü artırmakta ve işlerinin daha yıpratıcı bir hale gelmesine neden olmaktadır.

Hemşireler, personel azlığından dolayı yılın istedikleri dönemlerinde izin alamamaktadırlar. **Hemşirelerin çalışma saatlerinin düzensiz olmasının dolayı fiziksel ve ruhsal sağlıklarının bozulduğu ortaya çıkmaktadır. Hemşireler arasında tükenmişlik düzeyi oldukça yüksektir.** Ayrıca hemşire ve ebelerin de bir aile yaşamı olduğu dikkate alındığında hemşirelerin ve ebelerin ciddi zorluklarla karşı karşıya oldukları anlaşılmaktadır.

Hemşirelerin bu sorunlarının çözümün tek bir konu üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir. Bu nokta personel sayısının artırılmasıdır. Personel sayısı arttığında birçok sorunun kendiliğinden çözülmüş olacağı ifade edilmektedir. Bu şekilde hemşirelerin daha stressiz bir ortamda çalışmaları ve iş doyumlarının artması sağlanmalıdır.

Hemşirelik ve ebelik mesleğin saygınlığı korunmalıdır.

Hemşirelerin ve ebelerin mesleklerinin saygın bir meslek olduğunu, bununla birlikte toplumda kendilerine gereken değerin verilmediği belirtmektedirler. **Hemşireler hastanelerin en temel hizmetlerini veren meslek grubu olduklarını belirtmektedirler.** Tüm sorunlara rağmen hemşirelerin büyük bir bölümü mesleklerini sevdiklerini belirtmektedirler. Bununla birlikte, **çalışma koşullarından dolayı mesleğini ilk**

günkü gibi sevmediği belirtten ve yeniden başlasa asla hemşire olmayacağını belirtten hemşire ve ebelerin oranı çok yüksektir. Bu bulgu yaşadıkları sorunlardan dolayı hemşirelerin mesleki ve kurumsal bağlılık düzeylerinin düştüğünü ortaya koymaktadır.

Hastane yönetimlerinden yeterince değer görmediklerini düşünmektedirler.

Hemşire ve ebelerin en sıklıkla sorun olarak ifade ettikleri bir durumda hastane yönetimlerinin hemşirelere karşı tutumlarıdır. Hemşirelerin büyük bir bölümünün **hastane yönetimin hemşirelere değer vermediği belirtmeleri oldukça düşündürücü bir sorundur.** Hemşireler, hastanenin tüm yükünün üzerlerinde olduğunu belirlemelerine karşılık, sorunlarına çözüm bulunmadığını, görüşlerinin ve şikâyetlerinin dikkate alınmadığını vurgulamaktadırlar.

Ebelik mesleğinin vasıfsızlaştırılması

Ebelerin karşı karşıya oldukları temel sorun görevlerini tam olarak icra etmelerine olanak sağlanmamasıdır. Ebeler görev alanlarının büyük bir bölümünün doktorlar tarafından kullanıldığını belirtmektedirler. **Ebeliğin temel görevlerinden biri olan hamile gözetiminin hekimler tarafından yapılmasının ebelerin görev alanlarından birinin kısıtlanmasına neden olmaktadır.** Esas olarak hamilelik sürecinin ebeler tarafından izlenmesi gerektiğini ancak bunu hekimler tarafından yapıldığı belirtmektedirler. Buna ilave olarak doğumların sadece hekimlerin üzerine yazılmasının ebelerin emeğinin yok sayılmasına neden olduğu ifade edilmektedir. Bu anlamda hastane yönetimlerinin hekimler lehine ebelere ayrımcılık yaptıkları ifade edilmektedir.

Ebelerin ifade ettiği bir sorun onların mesleki olarak vasıfsızlaştırılmasına neden olduğu gibi gebelerin de bu süreçten zarar görmelerinin söz konusu olduğu ifade edilmektedir. **Sağlıklı bir gebeliğin sürekli olarak hekim nezdinde kontrolünün sezaryenlerin artmasına neden olduğu ve doğumun doğal mecrasından uzaklaştırıldığı** ifade edilmektedir.

Ebelerin süreçten dışlanmasıyla ve hekimin kontrolüne girmesiyle sağlıklı bir gebelik dahi, doğum sancıları vb durumların sanki hastalıkmiş gibi algılanmasına neden olmaktadır. Hekimlerin işi tedavi etmek olduğundan gebe kadın bir hasta olarak algılanmaktadır.

SAĞLIK KURUMLARINDA ÇALIŞAN ERKEKLERİN KADIN ÇALIŞANLARA YÖNELİK ALGI ARAŞTIRMASI ÖZET SONUÇLARI

Çalışmamızda 12 ilde 411 erkek sağlık çalışanına yüz yüze görüşme yöntemi ile anket uygulanmıştır.

- Hangi sağlık kurumunda çalışırsa çalışsın, erkek sağlık personelinin dörtte üçünden fazlası, değişik kesimlik düzeylerinde de olsa, hemşirelerin ve ebelerin vazgeçilmez çalışma arkadaşları olduğuna inanmaktadır.

- Ankete katılan erkek sağlık personelinin büyük bir kısmı, hemşirelerin ve ebelerin personel yetersizliği nedeniyle ağır çalışma koşulları altında çalıştığını düşünmektedir.

- Ankete katılan ve farklı sağlık kurumlarında çalışan erkek personelin beşte dördü, kadın yöneticileri başarılı bulmaktadır.

- Hangi sağlık kurumunda çalışırsa çalışsın, erkek sağlık personelinin dörtte üçünden fazlası kadın çalışanların işlerine karşı daha fazla özverili olduğunu düşünmektedir.

- Erkek sağlık çalışanlarının ezici bir çoğunluğu, mesleki yetkinliğe sahip olması durumunda kadın yöneticileri desteklediğini belirtmektedir.

- Erkek sağlık personelinin dörtte üçü, hemşire ve ebelerin kurum içi ve kurum dışında şiddete en çok maruz kalan kesimi oluşturduğuna inanmaktadır.

- Erkek sağlık personelinin büyük bir çoğunluğu medyadaki hemşire imajının hemşirelik mesleğine zarar verdiğini düşünmektedir.

- Erkek sağlık personelinin üçte ikisi, işyerlerinde can güvenliği en tehlikede olan kesimi hemşire ve ebelerin oluşturduğuna inanmaktadır.

- Erkek sağlık personelinin yarısından fazlası, hemşire ve ebelerin mesai arkadaşlarının veya yöneticilerin baskısına maruz kaldığını düşünmektedir.

**SAĞLIK KURUMLARINDA ÇALIŞAN YÖNETİCİLERİN
KADIN ÇALIŞANLARA YÖNELİK ALGI ARAŞTIRMASI ÖZET SONUÇLARI**

• Çalışmamızda yönetici olarak 108 kişi belirlenmiş ve bu kişilere yüz yüze görüşme yöntemi ile anket uygulanmıştır. Çalışmaya katılanların %88'i kentte çalışan, %12'i ise kırdaki çalışan yöneticilerden oluşmaktadır.

• Çalışmaya cevap veren yöneticilerin %44,3'ü hekim, %6,6'sı sağlık memuru vb. ve %18,9'u da idari memur kökenli yöneticilerden oluşmaktadır. Çalışmaya katılan yöneticilerin %6,7'si lise mezunu, %25'i ise yüksek okul mezunudur. Geri kalan kesin lisans ve lisansüstü düzeyde eğitim almış kişilerden oluşmaktadır. Çalışmaya katılan yöneticilerin üçte biri bu mesleği 6-15 yıldır yapmaktayken üçte ikilik kesim ise 16 yıldan daha uzun süredir bu mesleği yapmaktadır.

• Hemşire ve ebeler olmazsa olmaz çalışma arkadaşlarımızdır önermesine, çalışmaya katılan yöneticilerin %89'lu katılıyorum ve tamamen katılıyorum cevabı vermişlerdir.

• Hemşire ve ebelerin personel yetersizliği nedeniyle çalışma koşullarının ağırdır önermesine çalışmaya katılan yöneticilerin %55'i katılıyorum ve tamamen katılıyorum cevabını vermişlerdir.

• Hemşireler olmasaydı görevimi yapmam daha zor olurdu önermesine çalışmaya katılan yöneticilerin %68'i katılıyorum ve kesinlikle katılıyorum cevabını vermişlerdir.

• Hemşire ve ebelerin iş ortamlarında hak ettiği saygıyı gördüğünü düşünüyorum önermesine çalışmaya katılan yöneticilerin %47'si katılıyorum ve kesinlikle katılıyorum, %20'si ise katılmıyorum, %33'ü ise kısmen katıldığını belirtmişlerdir.

• Kadın yöneticileri başarılı buluyorum önermesinin farklı değişkenlere göre nasıl farklılaştığına bakıldığında, icra edilen yöneticilik görevine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmaktadır ($P=,033$). Hastane müdür yardımcılarının %22'sinin kadın yöneticileri başarılı bulurken diğer kategorideki yöneticiler kadın yöneticileri başarılı bulma oranı çok daha yüksektir.

● Kadın çalışanların işlerinde daha özveri ile çalıştıklarına ilişkin önermeye yöneticilerin yalnızca %9'luk bir kesimi olumsuz olarak cevaplamışlardır. Yöneticilerin %59'u bu önermeye katıldığını %32'si ise bu önermeye kısmen katıldığını bildirmiştir.

● Ebe ve hemşirelerin yöneticilik alanında mesleki yetkinliği olduğu takdirde hastane yöneticisi olmasını desteklerim önermesine çalışmaya katılan yöneticilerin %19'u katılmadığını, %60'ı ise katıldığını %21'lik bir kesim ise bu görüşü kısmen desteklediğini belirtmiştir.

● Ebe ve hemşirelerin kurum içi ve kurum dışında en fazla şiddete maruz kalan kesim olduğuna yönelik önermeye, yöneticilerin %39'u katıldığını ya da kesinlikle katıldığını bildirmişlerdir. Yöneticilerin %25'i ise bu önermeye katılmadığını, %36'sı ise kısmen katıldığını bildirmişlerdir.

● Hemşire ve ebelerin kadın olmalarından dolayı bir zorlukla karşılaşır önermesini yöneticilerin %29'u reddetmektedir. Ebe ve hemşirelerin kadın olmalarından dolayı bir sorun ile karşılaştığını yöneticilerin %38,5'i belirtmiştir. Yöneticilerin %33'ü ise bu önermeye kısmen katıldığını bildirmiştir.

● Eşimin ebe ya da hemşire olarak çalışmasını istemezdim önermesine çalışmaya katılan yöneticilerin %22'si katıldığını, %58'i ise katılmadığını belirtmiştir.

● Kadın çalışanlara mesai saatlerinde daha kolay izin verilmesi sağlanmalıdır önermesini çalışmaya katılan yöneticilere yönelttiğimizde yöneticilerin %27'si önermeye katılmadıklarını, %35'i katıldıklarını ve %38'i ise kısmen katıldıklarını belirtmişlerdir.

● Medyadaki hemşire imajı hemşirelik mesleğini yıpratmaktadır önermesine, yöneticilerin %46'sı katıldıklarını %21'i ise katıldığını bildirmiştir.

● Hemşire ve ebeler işyerlerinde en çok can güvenliği sorunu yaşayan çalışanlardır önermesine yöneticilerin %28'i katılmadıklarını, %31'i ise katıldığını belirtmişlerdir.

● Hemşire ve ebelerin yüklediği mesleki riskler karşısında ek tazminat almalıdır önermesine yöneticilerin %52'si katıldığını, %29'u ise kısmen katıldığını, %19'u ise katılmadığını bildirmiştir.

- Erkek yöneticilere yöneltilen hemşire ve ebelere çalışma koşulları açısından pozitif ayrımcılık yapılması beni rahatsız etmez önermesine verilen cevaplar şu şekildedir: Çalışmaya katılan yöneticilerin %41'i bu önermeyi desteklediklerini, %23'ü ise kısmen desteklediklerini belirtmişlerdir. %36'lık bir kesim ise bu önermeye karşı çıkmaktadırlar.

- Hemşire ve ebeler, kurumumda erkek mesai arkadaşlarının veya yöneticilerin baskısıyla karşılaşabilmektedir önermesine çalışmaya katılan erkek yöneticilerin %39'u bu önermeye katılmadıklarını, %37'si ise bu önermeye kısmen katıldıklarını, %25'i ise katıldıklarını bildirmişlerdir.

Sağlık çalışanı kadınlar mutsuz

SAĞLIK-SEN'İN, Hemşireler Günü'nde açıkladığı Sağlıkta Kadın Emeği Türkiye Araştırması Sonuçları, Türkiye'nin sağlık istihdamındaki sorunlarını gözler önüne serdi. İçkale Otel'de hemşire ve ebelerin de katıldığı basın toplantısında açıklamayı Sağlık-Sen Genel Başkanı Mahmut Kaçar yaptı. Kaçar, Türkiye'de sağlık alanında yaşanan istihdam açığının, başta hemşire ve ebeler olmak üzere sağlık çalışanları üzerinde ciddi yük oluşturduğunu söyledi. 12 ilde 100'ün üzerinde sağlık kurumund 1260 hemşire ve ebe ile birebir görüşüle rek yapılan araştırma sonucunda ulaşılan neticelerden bazıları şu şekilde oldu:

- KKKA başta olmak üzere bulaşıcı hastalıklara yakalanma riski sağlık çalışanlarını kabusu haline dönüştürdü. Her 10 ebe ve hemşirenden 9'u enfeksiyon kapma riskini iş hayatındaki en büyük problem olarak görüyor. Hemşire ve ebelerin yüzde 60'ının sözü güdem mağduru olduğu vurgulandı.

- Hemşire ve ebelerin yüzde 60'ı sözü güdem mağduru. Çalışanlar, hasta ve yakınlarının sık sık küfür içeren sözlerine muhtaç oluyor. Hasta hakları adına yapılan uygulamalar üzerlerinde baskı oluşturuyor.

- Araştırma, fazla çalışma ve nöbetli sebebiyle sağlık çalışanlarının stres altında olduğunu ortaya koyuyor. Hemşireler, yükünün hafiflemesi için erkek hemşire istihdamını destekliyor.

- Ankette katılan hemşire ve ebelerin üçte ikisi, "Şimdi olsa yine hemşire ve ebe oludum" görüşüne kuskuyla yaklaşıyor. Yüzde 38'i mesleğinin toplam gözünde değeri olmadığını inanıyor. **Ankara / Yeni Asya**

1 Mayıs eylemleri sırasında İktisat Kurulunda Sağlık-Sen Başkanı Mustafa Kaçar, toplantıya İktisat Kurulu üyesi olarak katıldı.

Sağlık-Sen "Sağlıkta Kadın Emeği Türkiye Araştırması" sonuçlarını açıkladı

Sağlık çalışanlarının kâbusu bulaşıcı hastalık

Sağlık-Sen'in araştırmasına göre, KKKA virüsü başta olmak üzere bulaşıcı hastalıklara yakalanma riski sağlık çalışanlarını kâbusu haline dönüştürdü. Her 10 ebe ve hemşirenden 9'u enfeksiyon kapma riskini iş hayatındaki en büyük problem olarak görüyor. Hemşire ve ebelerin yüzde 60'ının sözü güdem mağduru olduğu vurgulandı.

12 ilde 100'ün üzerinde sağlık kurumunda 1260 hemşire ve ebe ile birebir görüşülerek yapılan araştırma sonucunda ulaşılan neticelerden bazıları şu şekilde oldu: Sağlık-Sen'in araştırmasına göre, KKKA virüsü başta olmak üzere bulaşıcı hastalıklara yakalanma riski sağlık çalışanlarını kâbusu haline dönüştürdü. Her 10 ebe ve hemşirenden 9'u enfeksiyon kapma riskini iş hayatındaki en büyük problem olarak görüyor. Hemşire ve ebelerin yüzde 60'ının sözü güdem mağduru olduğu vurgulandı.

Hemşire sayısında Avrupa sonucunuzuz

DÜNYA Sağlık Örgütü verilerine göre, Türkiye'de 100 bin nüfusa düşen hemşire sayısının 131 olduğu belirtildi. Bu oranla Türkiye 53 Avrupa ülkesi

SAĞLIK İSTİHDAMI / ANKARA
Sağlık-Sen'in Hemşireler Günü'nde açıkladığı Sağlıkta Kadın Emeği Türkiye Araştırması Sonuçları, Türkiye'nin sağlık istihdamındaki sorunlarını gözler önüne serdi. İçkale Otel'de hemşire ve ebelerin de katıldığı basın toplantısında açıklamayı Sağlık-Sen Genel Başkanı Mahmut Kaçar yaptı. Kaçar, Türkiye'de sağlık alanında yaşanan istihdam açığının, başta hemşire ve ebeler olmak üzere sağlık çalışanları üzerinde ciddi yük oluşturduğunu söyledi. 12 ilde 100'ün üzerinde sağlık kurumund 1260 hemşire ve ebe ile birebir görüşülerek yapılan araştırma sonucunda ulaşılan neticelerden bazıları şu şekilde oldu:

SAĞLIK İSTİHDAMI / ANKARA
Sağlık-Sen'in Hemşireler Günü'nde açıkladığı Sağlıkta Kadın Emeği Türkiye Araştırması Sonuçları, Türkiye'nin sağlık istihdamındaki sorunlarını gözler önüne serdi. İçkale Otel'de hemşire ve ebelerin de katıldığı basın toplantısında açıklamayı Sağlık-Sen Genel Başkanı Mahmut Kaçar yaptı. Kaçar, Türkiye'de sağlık alanında yaşanan istihdam açığının, başta hemşire ve ebeler olmak üzere sağlık çalışanları üzerinde ciddi yük oluşturduğunu söyledi. 12 ilde 100'ün üzerinde sağlık kurumund 1260 hemşire ve ebe ile birebir görüşülerek yapılan araştırma sonucunda ulaşılan neticelerden bazıları şu şekilde oldu:

listesinde son ilk-Sen Genel Başkanı Mahmut Kaçar, Sağlıkta Kadın Emeği Türkiye Araştırması Sonuçları'nı açıkladı. Sağlıkta Kadın Emeği Türkiye Araştırması, 12 ilde 100'ün üzerinde sağlık kurumunda 1260 hemşire ve ebe ile birebir görüşülerek yapılan araştırma sonucunda ulaşılan neticelerden bazıları şu şekilde oldu:

Hemşire meslek
Sağlık-Sen'in Hemşireler Günü'nde açıkladığı Sağlıkta Kadın Emeği Türkiye Araştırması Sonuçları, Türkiye'nin sağlık istihdamındaki sorunlarını gözler önüne serdi. İçkale Otel'de hemşire ve ebelerin de katıldığı basın toplantısında açıklamayı Sağlık-Sen Genel Başkanı Mahmut Kaçar yaptı. Kaçar, Türkiye'de sağlık alanında yaşanan istihdam açığının, başta hemşire ve ebeler olmak üzere sağlık çalışanları üzerinde ciddi yük oluşturduğunu söyledi. 12 ilde 100'ün üzerinde sağlık kurumund 1260 hemşire ve ebe ile birebir görüşülerek yapılan araştırma sonucunda ulaşılan neticelerden bazıları şu şekilde oldu:

Hemşire meslek
Sağlık-Sen'in Hemşireler Günü'nde açıkladığı Sağlıkta Kadın Emeği Türkiye Araştırması Sonuçları, Türkiye'nin sağlık istihdamındaki sorunlarını gözler önüne serdi. İçkale Otel'de hemşire ve ebelerin de katıldığı basın toplantısında açıklamayı Sağlık-Sen Genel Başkanı Mahmut Kaçar yaptı. Kaçar, Türkiye'de sağlık alanında yaşanan istihdam açığının, başta hemşire ve ebeler olmak üzere sağlık çalışanları üzerinde ciddi yük oluşturduğunu söyledi. 12 ilde 100'ün üzerinde sağlık kurumund 1260 hemşire ve ebe ile birebir görüşülerek yapılan araştırma sonucunda ulaşılan neticelerden bazıları şu şekilde oldu:

Hemşire meslek
Sağlık-Sen'in Hemşireler Günü'nde açıkladığı Sağlıkta Kadın Emeği Türkiye Araştırması Sonuçları, Türkiye'nin sağlık istihdamındaki sorunlarını gözler önüne serdi. İçkale Otel'de hemşire ve ebelerin de katıldığı basın toplantısında açıklamayı Sağlık-Sen Genel Başkanı Mahmut Kaçar yaptı. Kaçar, Türkiye'de sağlık alanında yaşanan istihdam açığının, başta hemşire ve ebeler olmak üzere sağlık çalışanları üzerinde ciddi yük oluşturduğunu söyledi. 12 ilde 100'ün üzerinde sağlık kurumund 1260 hemşire ve ebe ile birebir görüşülerek yapılan araştırma sonucunda ulaşılan neticelerden bazıları şu şekilde oldu:

Hemşire meslek
Sağlık-Sen'in Hemşireler Günü'nde açıkladığı Sağlıkta Kadın Emeği Türkiye Araştırması Sonuçları, Türkiye'nin sağlık istihdamındaki sorunlarını gözler önüne serdi. İçkale Otel'de hemşire ve ebelerin de katıldığı basın toplantısında açıklamayı Sağlık-Sen Genel Başkanı Mahmut Kaçar yaptı. Kaçar, Türkiye'de sağlık alanında yaşanan istihdam açığının, başta hemşire ve ebeler olmak üzere sağlık çalışanları üzerinde ciddi yük oluşturduğunu söyledi. 12 ilde 100'ün üzerinde sağlık kurumund 1260 hemşire ve ebe ile birebir görüşülerek yapılan araştırma sonucunda ulaşılan neticelerden bazıları şu şekilde oldu:

Hemşire sayısında Avrupa sonucunuzuz

■ Başarısız 1. Sayfada
Araştırma sonuçları, başta KKKA olmak üzere bulaşıcı hastalıklara yakalanma riskinin sağlık çalışanlarının kâbusu haline dönüştüğünü ortaya koydu. Araştırmaya katılanların yüzde 90,9'u enfeksiyon kapmaktan korktuğunu ifade etti. Türkiye'deki her 10 hemşire veya ebeden 9'u enfeksiyon kapma riskini iş hayatlarındaki en büyük problem olarak gördü. Hemşirelerin yüzde 63'ü ise çalıştıkları ortamın enfeksiyona karşı güvenilirliğinden kuşku duyduğunu belirtti. Araştırmada, hemşire ve ebelerin yüzde 60'ının sözü güdem mağduru olduğu görüldü. Katılımcılar, hasta ve yakınlarının sık sık küfür içeren sözlerine muhtaç olduklarını ifade etti. Ankette katılan hemşire ve ebelerin yüzde 72'si şiddetle en çok kendilerinin maruz kaldığını belirterek, erkek katılımcılar ve hastane yöneticilerinin yüzde 40'ı da bu görüşe destek verdi. Hemşire ve ebelerin yüzde 68'i zaman zaman fiziksel ve sözel şiddete maruz kaldıklarını kaydetti. Katılımcıların yüzde 56'sı şiddetin kaynağı olarak hasta yakınlarını gösterirken, yüzde 19'u da vö-

ÇALIŞANLAR KARAMSAR

Ağır çalışma koşulları ve riskler altındaki mesleğini sürdürmeye çalışan hemşire ebelerin geleceğe yönelik beklentilerinde olumsuz olduğu görüldü. Hemşire ebeler yaşadıkları sorunlar nedeniyle meslekli bağlıklarının zayıfladığını kaydetti. Araştırmaya katılan hemşire ve ebelerin sadece üçte biri "şimdi olsa yine hemşire-ebe olurudum" görüşüne katıldı. Bildirdi. Yine hemşire ve ebelerin üçte birine geleceğe ilişkin beklentilerinin olumsuz olduğunu açıklarken, büyük çoğunluk karamsar olduğunu belirtti.

erki
İş
hatsız
meslek
yükler
Sen'in
Araştır
şireleri
azalac
dolayıs
lik Sen
ta Dör
ların s
sağlık
kaldığı
sağlık
actığı

Ebe ve hemşireler 100 bin kişiye tek meslektaş istedi 131 hemşire düşüyor

Hemşire ve ebeler dertli

SAĞLIK-SEN'in, Hemşireler Günü'nde açıkladığı "Sağlıkta Kadın Emeği Türkiye Araştırması Sonuçları" Türkiye'nin sağlık istihdamındaki sorunlarını gözler önüne serdi. Sağlıkta Kadın Emeği Türkiye Araştırması kapsamında 12 ilde 100'ün üzerinde sağlık kurumunda 1260 hemşire ve ebe ile görüşüldü. Hemşire ve ebelerin üniformaları ile katıldığı basın toplantısında Sağlık-Sen Genel Başkanı Mahmut Kaçar araştırmanın sonuçlarını açıkladı. Hemşire ve ebelerin sorunlarından bahçaları ise şöyle:

'Türkiye'deki her 10 hemşire veya ebeden 9'u enfeksiyon kapma riskini iş hayatlarındaki en büyük problem olarak görüyor. Hemşirelerin yüzde 62'ü ise çalıştıkları or-

ganizasyonun hemşire ve ebelerin varlığına tam bağlı olduğunu belirtti.

Enfeksiyon korkusu
Araştırma sonuçları, hasta KKKA oranı (vere bulgusu hastalıklar yakalanma riski) sağlık çalışanlarının kişisel hijyen dikkatli olduğu ortaya çıktı.

Araştırmaya katılanlar yüzde 90,9'u enfeksiyon korkularını en büyük sorun olarak gördü. Herhangi bir enfeksiyonun ortama bulaşması korkusu da en çok karşılaşılan sorun olarak belirtildi.

Araştırmaya katılanlar yüzde 90,9'u enfeksiyon korkularını en büyük sorun olarak gördü. Herhangi bir enfeksiyonun ortama bulaşması korkusu da en çok karşılaşılan sorun olarak belirtildi.

Araştırmaya katılanlar yüzde 90,9'u enfeksiyon korkularını en büyük sorun olarak gördü. Herhangi bir enfeksiyonun ortama bulaşması korkusu da en çok karşılaşılan sorun olarak belirtildi.

Araştırmaya katılanlar yüzde 90,9'u enfeksiyon korkularını en büyük sorun olarak gördü. Herhangi bir enfeksiyonun ortama bulaşması korkusu da en çok karşılaşılan sorun olarak belirtildi.

Araştırmaya katılanlar yüzde 90,9'u enfeksiyon korkularını en büyük sorun olarak gördü. Herhangi bir enfeksiyonun ortama bulaşması korkusu da en çok karşılaşılan sorun olarak belirtildi.

Araştırmaya katılanlar yüzde 90,9'u enfeksiyon korkularını en büyük sorun olarak gördü. Herhangi bir enfeksiyonun ortama bulaşması korkusu da en çok karşılaşılan sorun olarak belirtildi.

100 bin kişiye 131 hemşire düşüyor

Sağlık-Sen'in "Sağlıkta Kadın Emeği Türkiye Araştırması'na" göre, son 7 yılda uygulanan Sağlıkta Dönüşüm Programı döneminde,

sağlık hizmeti talebi artarak büyün. istihdam ra-
şire düşüyor

sağlık hizmeti talebi artarak büyün. istihdam ra-
şire düşüyor

sağlık hizmeti talebi artarak büyün. istihdam ra-
şire düşüyor

sağlık hizmeti talebi artarak büyün. istihdam ra-
şire düşüyor

sağlık hizmeti talebi artarak büyün. istihdam ra-
şire düşüyor

sağlık hizmeti talebi artarak büyün. istihdam ra-
şire düşüyor

sağlık hizmeti talebi artarak büyün. istihdam ra-
şire düşüyor

sağlık hizmeti talebi artarak büyün. istihdam ra-
şire düşüyor

sağlık hizmeti talebi artarak büyün. istihdam ra-
şire düşüyor

sağlık hizmeti talebi artarak büyün. istihdam ra-
şire düşüyor

sağlık hizmeti talebi artarak büyün. istihdam ra-
şire düşüyor

ZAMAN ONLINE
www.zaman.com.tr

Gündem
Kırım Kongo hastasından sıçrayan kan, hemşirelerin korkulu rüyası

Sağlık-Sen, sağlıkçılar üzerinde önemli bir saha çalışmasına imza attı. Araştırmaya göre her 10 hemşire ve ebeden 9'u Kırım Kongo ve domuz gribi virüsleri kapma korkusuna yaşıyor. Hemşirelerin yüzde 63'ü çalıştıkları ortamı enfeksiyona karşı güvenli bulmuyor.

Yaz aylarının korkulu rüyası Kırım Kongo kanamalı ateşi ile ilgili merak edilenleri yanı sıra domuz gribi virüsü, en çok sağlık çalışanlarına atılıyor. Sağlık-Sen tarafından yapılan araştırmaya göre bu hastalıklarla karşılaşma

MUTLAKA DENENİYİN
Kaybedeceğinizi **TEK ŞEY**

SAYGI
KINAS
VARKE

bu bankada
her şey çok kolay

Kırım Kongo hastasından sıçrayan kan, hemşirenin korkulu rüyası

BASIN AKADEMİSİ
Yaz aylarının korkulu rüyası Kırım Kongo kanamalı ateşi ile ilgili merak edilenleri yanı sıra domuz gribi virüsü, en çok sağlık çalışanlarına atılıyor. Sağlık-Sen tarafından yapılan araştırmaya göre bu hastalıklarla karşılaşma

Sağlık-Sen, sağlıkçılar üzerinde önemli bir saha çalışmasına imza attı. Araştırma göre her 10 hemşire ve ebeden 9'u Kırım Kongo ve domuz gribi virüsleri kapma korkusuna yaşıyor. Hemşirelerin yüzde 63'ü çalıştıkları ortamı enfeksiyona karşı güvenli bulmuyor.

Kaçırılmayan hastaların Sağlıkta Kadın Emeği Türkiye Araştırması, 12 ilde 1260 hemşire ve ebe ile görüşüldü. Hemşire ve ebelerin üniformaları ile katıldığı basın toplantısında Sağlık-Sen Genel Başkanı Mahmut Kaçar araştırmanın sonuçlarını açıkladı. Hemşire ve ebelerin sorunlarından bahçaları ise şöyle:

'Türkiye'deki her 10 hemşire veya ebeden 9'u enfeksiyon kapma riskini iş hayatlarındaki en büyük problem olarak görüyor. Hemşirelerin yüzde 62'ü ise çalıştıkları or-

Sağlık-Sen'in araştırması, sağlık çalışanlarının kişisel hijyen dikkatli olduğu ortaya çıktı.

SAĞLIK-SEN,
geçmiş yıllara dayanan bir çok
sorunun **hizmet sendikacılığı** anlayışı ile
çözülebileceğini göstermiştir.

Yetkili ve en büyük sendika olarak,
tüm sağlık ve sosyal hizmet çalışanlarını sendikal
bölünmüşlüğe son verme ve sorunlarla daha güçlü
bir yapıda mücadele etme adına **SAĞLIK-SEN**
çatısı altına davet ediyoruz.

**HAKLARIMIZ İÇİN SONUNA KADAR
SENDİKAL MÜCADELE**

SAĞLIK-SEN GENEL MERKEZİ

GMK Bulvarı Özveren Sok. No:9 Kat:2
Demirtepe/ANKARA

Tel : 0 312 444 1995

Fax : 0 312 230 83 65 GSM : 0506 397 92 92

www.saglikksen.org.tr